LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖ
KOMMUNIKATIONSMINISTERIET

Kalustoyhtiö -webinaari & keskustelu
Rautateiden tavaraliikenne

7.11.2025

Hallitusneuvos, Emmi Nykänen

Pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelma

Hallitus lisää tosiasiallista kilpailua raideliikennemarkkinalla ja helpottaa markkinoille pääsyä.

Hallitus luo pitkän aikavälin näkymän kotimaan raideliikenteen kapasiteetin ja investointien lisäämiseksi.

Hallitus avaa markkinaehtoisen henkilöjunaliikenteen markkinat tosiasialliselle kilpailulle. Toimivan kilpailuneutraalin markkinan edellytykset varmistetaan tarvittavilla selvityksillä, vaikutusarvioilla ja erikseen arvioitavilla toimenpiteillä, pohjautumatta edellisten vaalikausien poliittiseen valmisteluun.

Kilpailuneutraali ja houkutteleva toimintaympäristö edellyttää kaluston ja varikoiden saatavuuden järjestämistä puolueettomasti.

Henkilöjunaliikenteen kilpailua lisätään mahdollistamalla kunnille, kuntayhtymille ja alueille ostoliikenteen järjestäminen. Tarkoitusta varten perustetaan julkinen kalustoyhtiö julkisesti tuetulle ostoliikenteelle. Julkista tukea ei osoiteta markkinaehtoisesti toimiville reiteille. Kilpailun syntymistä markkinaehtoiseen liikenteeseen edesautetaan kilpailuttamalla julkisesti tuettua liikennettä, koska mahdollisuus toimia laajalla liiketoimintamallilla pienentää markkinoille tulemisen kynnystä.

Henkilö- ja tavaraliikenteen kalusto, jonka VR on päättänyt kierrättää, tulee laittaa julkiseen myyntiin tai siirtää perustettavaan kalustoyhtiöön, eikä sitä saa romuttaa ennen kalustoyhtiön perustamista.

Junien tietoliikenneyhteyksien nopeutta ja toimintavarmuutta edistetään.

Sallitaan ulkomaille rekisteröityjen vaunujen pysyvä käyttö Suomen sisäisessä liikenteessä kilpailun edistämiseksi rautateillä.

Tietoperusteinen päätöksenteko lähtökohtana

Ostoliikenteen kalustoyhtiö

- Talouspoliittinen ministerivaliokunta linjasi keskiviikkona 26.6.2024 julkisesti tuettua ostoliikennettä koskevan kilpailun edistämisestä.
- Kalustoyhtiön perustamisen lähtökohta on nykyinen ostoliikennekokonaisuus.
  - Markkinaehtoisiin reitteihin liittyvää kalustoa ei siirretä kalustoyhtiöön eikä näitä reittejä kilpailuteta ostoliikenteenä.
  - Tavaraliikennekalustoa ei siirretä kalustoyhtiöön.
- Hallituksen talouspoliittinen ministerivaliokunta päätti 16.6.2025, että valtio jatkaa julkisesti kustannetun henkilöjunaliikenteen eli ostoliikenteen kilpailutuksen valmistelua nykyisen ostoliikenteen pohjalta
  - Kunnilla/kaupungeilla mahdollisuus hankkia lisäliikennettä osana valtion kilpailutus pakettia. Mahdollisuus myös hakea omaa alueellista toimivaltaa.
- Kalustoyhtiön perustamiseksi on asetettu projektiryhmä, jonka työskentelyyn ovat osallistuneet edustajat valtioneuvoston kanslian omistajaohjauksesta, liikenne- ja viestintäministeriöstä sekä VR:stä.

Suomen Ostoliikennekalusto Oy

- Suomen Ostoliikennekalusto Oy aloittaa operatiivisen toimintansa alkuvuodesta 2026.
- Kalustoyhtiöön siirretään valmistelussa olevalla liiketoimintakaupalla nykyisin valtion rahoittamassa henkilöjunaliikenteessä käytettävää kalustoa.
- Suomen Ostoliikennekalustosta tulee valtion kokonaan omistama erityistehtäväyhtiö.
- Yhtiö vastaa jatkossa kaluston hallinnasta, vuokraamisesta sekä investointien valmistelusta ja toteutuksesta.

LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖ
KOMMUNIKATIONSMINISTERIET

Kiitos!